

UCHWAŁA NR LII/367/2023
Rady Gminy Sitno
z dnia 25 maja 2023 r.

w sprawie przyjęcia programu osłonowego Gminy Sitno w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz.40 z późn. zm.) i w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901) Rada Gminy Sitno uchwala co następuje:

§ 1

Przyjmuje się program osłonowy Gminy Sitno „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sitno.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
/-/ Władysław Wydmański

**Załącznik do UCHWAŁY NR LII/367/2023
Rady Gminy Sitno
z dnia 25 maja 2023 r.**

Program osłonowy w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023

Wstęp

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 w Gminie Sitno, zwany dalej „programem”, jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed Gminą Sitno zachodzące procesy demograficzne oraz jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Usługa wsparcia, świadczona w ramach programu, powinna obejmować swoim zakresem wsparcie społeczne oraz wsparcie w czynnościach dnia codziennego. Kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych, które nie są w stanie np. dzięki wsparciu rodziny zabezpieczyć swoich podstawowych potrzeb, program ma na celu zapewnienie możliwości bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania. Program wykorzystuje pojawiające się nowe technologie, w tym m.in. dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami. Obecne rozwiązania dają możliwość m.in. monitorowania samopoczucia osób starszych przez ich bliskich, nawet jeśli przebywają oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli. Ta forma wsparcia seniorów, polegająca na zapewnieniu opieki na odległość za pomocą opaski bezpieczeństwa lub innego typu urządzenia bezpieczeństwa, o podobnej funkcjonalności jak opaska bezpieczeństwa, oparta jest na najnowszych rozwiązaniach cyfrowych w zakresie teleopieki. Teleopieka stanowi nowoczesną formę sprawowania opieki nad osobami starszymi, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. To idealne rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych. Stanowi także istotne uzupełnienie wsparcia realizowanego w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, u osób, których stan zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia

możliwe najszybciej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

Realizacja programu obejmuje swoim zakresem moduł nr II:

Moduł II, wspierający gminy w realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych. Dzięki realizacji programu świadczone seniorom wsparcie oraz działania podejmowane w tym zakresie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sitnie będą przebiegały sprawniej, a seniorzy uzyskają pomoc m.in. w czynnościach dnia codziennego.

I. Podstawowe informacje o programie

Program zawiera wskazówki dotyczące możliwości uzyskania przez gminy w 2023 r. wsparcia finansowego, ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji przez gminy zadania własnego, określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”, tj. podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. W ramach obszaru pomocy społecznej program uwzględnia nowe formy wsparcia po zidentyfikowaniu potrzeb gmin w tym zakresie, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej. Gmina przystępując do realizacji programu przyjmuje uchwałą program osłonowy na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej. Wsparcia finansowego dla gmin w ramach programu udziela się na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania.

II. Cele programu

1. Wsparcie finansowe gmin w zakresie zapewnienia usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług Gminy Sitno, wpisujących się we wskazane w programie obszary.
2. Wsparcie finansowe gmin w realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych

III. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

1. Program będzie realizowany w terminie od dnia 1 czerwca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.
2. Do programu należy zakwalifikować osoby spełniające kryteria w nim określone, zgłaszające się zarówno przez ogólnopolską infolinię, jak również bezpośrednio do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sitnie.
3. Do programu można zakwalifikować osoby spełniające kryteria w nim określone, nawet jeśli mają przyznane decyzją usługi opiekuńcze. Wsparcie udzielane w ramach programu można traktować jako uzupełnienie usług świadczonych przez opiekunki środowiskowe, co da gwarancję większej elastyczności udzielanej pomocy, która nie musi być ograniczona konkretnymi dniami i godzinami, a może być świadczona adekwatnie do zaistniałych potrzeb.
4. Gminy, do realizacji zadań określonych w programie powinny zaangażować wolontariuszy, w tym osoby zamieszkujące w najbliższym sąsiedztwie seniorów oraz organizacje pozarządowe, w szczególności skupiające środowiska młodzieżowe.
5. W ramach realizacji programu, gminy mogą wybrać następujące formy organizacji i realizacji usługi wsparcia opisane w modułach I i II:

W ramach Modułu I:

- poprzez zlecenie realizacji usługi wsparcia organizacjom pozarządowym na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327, ze zm.) w zakresie organizacji i koordynacji realizacji programu w ramach tzw. pomocy sąsiedzkiej przez osoby zamieszkujące w najbliższej okolicy osób wymagających wsparcia,

- samodzielnie, tj. przez pracowników Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

w Sitnie i/lub poprzez organizację i koordynację pracy Pomoc świadczona w zakresie programu wolontariuszy (na podstawie porozumienia, o którym mowa w art. 44 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie).

W ramach Modułu II:

- poprzez zakup obsługi systemu dla opasek bezpieczeństwa zakupionych przez gminy w ramach programu realizowanego w 2022 r.,
- poprzez zakup usługi wsparcia w postaci opasek bezpieczeństwa wraz z systemem obsługi, przy czym dopuszcza się zakup innego niż opaski, urządzenia bezpieczeństwa.

6. Kosztem realizacji zadania jest wydatek, jaki ponosi gmina w związku z organizacją i realizacją usługi wsparcia, która mieści się w zakresie przedmiotowym programu, jak również wydatek, jaki ponosi gmina w związku z zakupem opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa oraz obsługi systemu.

7. Do zadań gminy związanych z realizacją programu należy w szczególności zorganizowanie, realizacja i koordynacja programu w gminie, bieżący monitoring oraz sprawozdawczość.

8. Gminy, w ramach wydatkowanych środków z dotacji, zobowiązane są do prowadzenia zestawienia dowodów księgowych potwierdzających wydatkowane środki, zgodnie przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.), zwanej dalej: „ustawą o finansach publicznych” oraz ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.).

9. Program nie przewiduje progów procentowych na poszczególne wydatki. Przyznane środki należy wydatkować zgodnie z zasadą celowego i racjonalnego wydatkowania środków publicznych, przestrzegając dyscypliny finansów publicznych.

10. Gmina zobowiązuje się do umieszczania logo Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej na zakupionych „opaskach lub innych urządzeniach bezpieczeństwa” jak i na ich pakowaniu, proporcjonalnie do wielkości innych oznaczeń, w sposób zapewniający jego dobrą widoczność.

Celem Modułu II jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gmin w realizacji świadczenia usług opiekuńczych.

Cele szczegółowe Modułu II

Wsparcie finansowe gmin w realizacji usług opiekuńczych poprzez świadczenie „opieki na odległość” na rzecz osób starszych poprzez:

a) dofinansowanie zakupu oraz kosztów użytkowania tzw. „opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa”;

Moduł II ma na celu wsparcie gmin w świadczeniu usług opiekuńczych na rzecz seniorów, polegających na zapewnieniu dostępu do „opieki na odległość” osobom starszym, przez udzielenie dofinansowania do zakupu oraz częściowego pokrycia kosztów użytkowania tzw. „opasek i innych urządzeń bezpieczeństwa”.

Realizacja Modułu II ma także na celu wsparcie w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

Adresaci Modułu II

1. Bezpośrednimi adresatami Modułu II są gminy (miejskie, wiejskie, miejsko-wiejskie).
2. Pośrednimi adresatami są seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Mechanizm udzielania pomocy w ramach Modułu II:

1. Samorząd gminny dokonuje rozeznania potrzeb seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę lub inne urządzenie bezpieczeństwa”.

2. Samorząd gminny, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, dokonuje zakupu tzw. „opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa” oraz obsługi systemu u wybranego realizatora usługi lub obsługi systemu.

3. Samorząd gminny koordynuje i realizuje program na swoim terenie.

Opis usługi:

W ramach programu seniorom w wieku 65 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa” wyposażonych w następujące funkcje:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski/urządzenia,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja),
- funkcje umożliwiające monitorowanie czasu realizowanej opieki przez osoby

świadczące usługi opiekuńcze lub pomoc sąsiedzką.

Samorząd gminny określa funkcje „opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa” w przeprowadzanym postępowaniu wyboru realizatora.

„Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa” powinny być połączone z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na urządzeniu, umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą.

„Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa” pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 65 lat i więcej powinny być jak najprostsze w obsłudze. Gmina przy wyborze wykonawcy powinna uwzględniać także jakościowy aspekt usługi.

Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (np. ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od

sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję pracownika Gminny Ośrodka Pomocy Społecznej w Sitnie (np. pracownika socjalnego czy opiekunkę środowiskową) lub wezwać służby ratunkowe.

Wydatkami kwalifikowalnymi w ramach MODUŁU II będą koszty niezbędne do prawidłowej realizacji zadania, w szczególności:

- zakup opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa do świadczenia usługi „opieki na Odległość”.
- zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centralę monitoringu,
- przyznanie dodatkowej gratyfikacji finansowej, zgodnie z przyjętym w danym ośrodku regulaminem wynagradzania dla pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sitnie, bezpośrednio realizujących zadanie w terenie lub rozeznających potrzeby seniorów w tym zakresie,
- koszt szkoleń dla pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sitnie w zakresie obsługi systemu opieki na odległość, w przypadku gdy są oni bezpośrednim realizatorem przedmiotowej usługi,
- działania promocyjno-informacyjne, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykułów w prasie lokalnej.

IV. Finansowanie programu oraz warunki przyznawania gminom środków z dotacji celowej budżetu państwa na realizację programu

1. Na program przeznacza się środki finansowe w wysokości 50 mln zł, pochodzące z dotacji celowej budżetu państwa.
2. W ramach programu gminom udziela się wsparcia finansowego na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.
3. Gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych programem, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 20% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.

4. Gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych w programie po przyjęciu programu osłonowego obejmującego zakres podmiotowy i przedmiotowy programu, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

5. Wojewoda na podstawie złożonych przez gminy zapotrzebowań przekazuje tym gminom dotację na realizację programu, zgodnie z art. 150 ustawy o finansach publicznych.

6. Niewykorzystana kwota dotacji podlega zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie o finansach publicznych.

7. Środki, o których mowa w pkt 1, zaplanowane są w budżecie państwa na zadania określone w ustawie o pomocy społecznej.

V. Miejsce i termin realizacji:

Miejsce: Gmina Sitno

Termin realizacji: czerwiec – grudzień 2023 roku

VI. Monitoring, sprawozdawczość

Z realizacji Programu sporządzane zostanie sprawozdanie roczne uwzględniające rzeczywistą liczbę osób objętych wsparciem, koszt realizacji usługi wsparcia oraz poziom korzystania z opasek mierzony jako liczba zgłoszeń seniorów poprzez opaskę do centrali obsługującej opaski i przekazane do Wojewody Lubelskiego w terminie do 30 stycznia 2024 roku.